

Lestrarstefna Grunnskóla Hornafjarðar 2016

Drög

Efnisyfirlit

Inngangur	3
Lestrarkennsla	5
Lestrarkennsluaðferð Grunnskóla Hornafjarðar	5
Hraðlestur	5
Lesskilningur	5
Þjálfun í skóla og heima	6
Lestrarvinir	6
Lestraráttak	6
Framsögn	6
Skimanir og próf	7
Hraðlestrarpróf	7
Leið til læsis - lesskimun	7
Orðarún - lesskilningur	7
Logos lesskimun	7
Lestrarmenning	8
Yndislestur	8
Nestislestur	8
Sumarlestur	8
Hlutverk skólabókasafns	8
Einn bekkur ein bók	8
Bókaormar á bókasafni	8
Viðauki	9
Lestraráætlanir í 1. – 10. bekk	9
Áherslur í lestrarkennslu	26
Viðmið í lestri í Grunnskóla Hornafjarðar	28

Inngangur

Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla almennum hluta (2011:31-32) er grunnskólum skylt að mennta öll börn á árangursríkan hátt. Markmið grunnskóla er samkvæmt lögum tvíþætt. Annars vegar almenn menntun sem stuðlar að alhliða þroska nemenda og virkri þátttöku þeirra í lýðræðisþjóðfélagi og hins vegar að búa nemendur undir þátttöku þeirra í atvinnulífinu og frekara nám. Lestur er einn af grunnþáttum menntunar og er meginforsenda þess að nemendum sækist nám vel.

Haustið 2014 var þróunarverkefninu Leið til árangurs (LTÁ) ýtt úr vör í Grunnskóla Hornafjarðar með það að leiðarljósi að bæta árangur nemenda í skólanum. Teymi var myndað til að halda utan um vinnuna og eitt af fyrstu verkefnum þess var að gera lista yfir skimanir, próf og annað mat sem notað yrði markvisst til að meta breytingar í skólastarfinu og koma með hugmyndir að úrbótum. Þennan lista má sjá í töflu 1.

Tafla 1.

	Ágúst	September	Október	Nóvember
1. - 10. bekkur		Leið til læsis -lesskimun í 1. bekk Logos – lesskimun í 9. bekk Samræmd könnunarpróf í 4. 7. og 10. bekk Skólapúlsinn í 6. – 10. bekk	Tengslakönnun í 1. – 10. bekk Leið til læsis -eftirfylgdarpróf í lestri í 2. -4. bekk Lestrarpróf í 2. – 10. bekk Orðarún lesskilningspróf í 3. – 10. bekk Logos – lesskimun í 6. bekk Talnalykill í 6. bekk	MOT -hreyfi-þroskaskimun Leið til læsis -eftirfylgdarpróf í lestri í 2. – 4. bekk Talnalykill í 3. bekk
	Desember	Janúar	Febrúar	Mars
1. - 10. bekkur	Skólapúlsinn í 6. – 10. bekk	Logos -lesskimun í 3. bekk	Leið til læsis -eftirfylgdarpróf í 1. – 4. Lestrarpróf í 5. – 10. bekk Skólapúlsinn í 6. – 10. bekk Orðarún lesskilningspróf í 3. – 10. bekk Tengslakönnun í 1. – 10. bekk, ef þarf	
	Apríl	Mái	Júní	
1. - 10. bekkur	Skólapúlsinn í 6. – 10. bekk Læsi 2/Leið til læsis – lesskimun í 2. bekk	Leið til læsis -eftirfylgdarpróf í 1. – 4. bekk Lestrarpróf í 5. – 10. bekk Orðarún lesskilningspróf í 3. – 10. bekk		

Frá upphafi skólagöngunnar er markvisst unnið í því að meta stöðu nemenda til að geta brugðist við áður en vandinn verður of mikill en viðbrögð kennara við mati er það sem mestu máli skiptir og segir til um hvaða árangur næst. Markviss viðbrögð kennara minnka líkur á námserfiðleikum og neikvæðri upplifun af skólagöngu seinna meir.

Gerð þessarar lestrarstefnu er hluti af vinnu teymisins í LTÁ um leið og hún kemur til móts við ákvæði í þjóðarsáttmála um læsi að sveitarfélög skuli setja sér læsistefnu.

Lestrarstefnan lýsir þeim aðgerðum sem kennarar og stjórnendur Grunnskóla Hornafjarðar ætla að vinna eftir til að ná markmiðum aðalnámskrár. Kjarni lestrarstefnunnar er að allir nemendur fái þjónustu við hæfi, að allir nemendur nái eins góðum árangri og þeir hafa forsendur til og að lestrarkennslan verði öllum nemendum gott veganesti þegar þeir halda út í lífið.

Allir kennarar í Grunnskóla Hornafjarðar bera ábyrgð á lestrarnámi nemenda. Lestrarnám varðar ekki bara móðurmálskennslu heldur kennslu nýrra hugtaka og nýs orðaforða í öllum námsgreinum.

Lestrarkennsla

Lestur og lestrarkennsla er ferli sem á sér stað alla skólagönguna. Í Aðalnámskrá grunnskóla segir: „Góð lestrarfærni er undirstaða ævináms og þess að geta aflað sér upplýsinga sem gera kleift að taka virkan þátt í lífi og menningu þjóðarinnar“. Markmiðið er að við lok skólagöngu í Grunnskóla Hornafjarðar hafi allir nemendur náð sinni bestu mögulegu lestrarfærni.

Lestur er ekki meðfæddur eiginleiki, heldur lærð færni. Lestur hefur fylgt mannkyni í nokkur hundruð ár. Þrátt fyrir það læra flest börn að lesa að því er virðist án mikilla erfiðleika, með markvissri þjálfun. Það er þó ekki sjálfgefið að öll börn eigi auðvelt með að læra að lesa, því er mikilvægt að vera sífellt á varðbergi og bregðast fljótt við ef erfiðleika verður vart með snemmtækri íhlutun. Í Grunnskóla Hornafjarðar er því lögð áhersla á reglulegar skimanir til þess að finna sem allra fyrst þá nemendur sem þurfa á íhlutun að halda.

Lestrarkennsluaðferð Grunnskóla Hornafjarðar

Meginkennsluaðferð lestrar í Grunnskóla Hornafjarðar er hljóðaaðferð en hún hentar vel til að kenna umskráningu sem er tæknileg hlið lestrar. Eins og með önnur námssvið í Grunnskóla Hornafjarðar er um einstaklingsmiðun að ræða og ef hljóðaaðferðin hentar ekki einstökum nemendum þá er gripið til annarra aðferða sem henta betur. Áhersla á lestur í gegnum allan skólann hefur aukist eftir að verkefnið Leið til árangurs var tekið upp.

Leitast er við að byggja ofan á þá færni sem nemendur koma með úr leikskóla og aukið samstarf leik- og grunnskóla stuðlar að því að auðveldara er að mæta hverjum nemanda þar sem hann er staddur við upphaf 1. bekkjar. Geta nemenda er misjöfn og er leitast við að koma til móts við hana í gegnum hugmyndafræði sem kennd er við „Leið til læsis“ og fjallar um snemmtæka íhlutun.

Grannt er fylgst með framvindu lestrarnáms allra nemenda á öllum stigum og er markmiðið að hjálpa hverjum og einum til að ná eins góðum árangri og hægt er út frá forsendum hverju sinni.

Hraðlestur

Hraðlestur er hægt að þjálfá markvisst, rannsóknir sýna að *studdur raddlestur* gefi bestan árangur. Með *studdum raddlestri* er átt við að kennari/forráðamaður hlusti á nemandann lesa upphátt, veiti nauðsynlega aðstoð og hvatningu við lesturinn og sé góð lestrarfyrirmynd.

Leshraði er mikilvægur mælikvarði á lestrarfærni. Í Grunnskóla Hornafjarðar er því lögð áhersla á að þjálfá upp leshraða og hafa í skólanum verið sett upp hraðaviðmið fyrir hvern árgang. Nemendur taka reglulega yfir veturinn stöðupróf í raddlestri þar sem framfarir eru metnar. Raddlestrarpróf gefa yfirlit yfir hversu vel hver nemandi hefur náð að tileinka sér lestrartæknina og yfirfærslu tákna í hljóð.

Lesskilningur

Lesskilningur er sá þáttur lestrar sem mestu skiptir og þróast hann oftast samhliða almennri lestækni og eftir því sem lestæknin verður þjálli þeim mun betri verður lesskilningurinn.

Góðir lesarar beita að öllu jöfnu mörgum ólíkum aðferðum við lestur. Þeir spá fyrir um efnið áður en þeir lesa, tengja við eigin persónulega reynslu og þekkingu, fylgjast með skilningi sínum og bregðast

við með áhrifaríkum aðferðum ef skilningi er ábótavant. Í Grunnskóla Hornafjarðar er lögð áhersla á að þjálfar lesskilning í gegnum allt almennt námsefni og nota til þess ýmsar aðferðir s.s. forspá, spurningar úr texta, endurtekinn lestur, PALS o.fl..

Ef upp kemur lesskilningsvandi þrátt fyrir góða lesstækni er lögð áhersla á að leita orsaka og bregðast við í samræmi við vandann.

Þjálfun í skóla og heima

Í Grunnskóla Hornafjarðar er lögð áhersla á að nemendur lesi á hverjum degi, upphátt og í hljóði í yngri bekkjunum, en eftir því sem á líður og leshraði eykst, minnkar þörfin fyrir að lesa upphátt nema verið sé að þjálfar framsögn en á móti eykst vægi lesskilnings.

Allir nemendur eiga þó að æfa sig í að lesa upphátt heima hvort sem þeir lesa hægt eða hratt til að viðhalda þeirri færni sem náðst hefur. Skólinn fylgist með og veitir reglulega endurgjöf á heimalestur og lestur í skóla með notkun lestrarmiða.

Allir nemendur fá lestrarmiða þar sem foreldrar/forráðamenn kvitta fyrir því að heimaþjálfun hafi átt sér stað og starfsmenn skóla kvitta fyrir þjálfun í skólanum. Verði misbrestur á þjálfun er haft samband við foreldra.

Lestrarvinir

Lestrarþjálfun allra nemenda skólans getur verið tímafrek sérstaklega á yngra stigi þar sem allir nemendur lesa upphátt í skólanum. Grunnskóli Hornafjarðar hefur því fengið til liðs við sig fólk úr nærsamfélaginu sem ljáir tíma sinn og krafta til að aðstoða börn sem þurfa sérstaklega á rúnum tíma til þjálfunar að halda og skortir e.t.v. góðar lestrarfyrirmyndir. Lestrarvinirnir eru sjálfboðaliðar og eru mikilvægur stuðningur við lestrarþjálfun í skólanum.

Lestraráttak

Sérstakt lestrarátak er tvisvar sinnum á skólaári. Skipulagning og framkvæmd er í höndum umsjónarkennara og er útfærslan fjölbreytt s.s. mínútuspjöld, bókaormar, lestrarhestar, lestrarkeppni innan bekkja o.fl. Auk þess eru umsjónarkennarar með ýmsa lestrarspretti í lestrarþjálfuninni.

Framsögn

Grunnskóli Hornafjarðar tekur þátt í Litlu upplestrakeppninni í 4. bekk og Stóru upplestrakeppninni í 7. bekk. Fyrir báðar þessar keppnir fer fram mikil og markviss framsagnarþjálfun. Í leiklistarsmiðjum fara nemendur einnig í gegnum framsagnaræfingar. Í þemavinnu og ýmsum verkefnaskilum er áhersla á að nemendur flytji verkefni fyrir áheyrendur með góðri og skýrri framsögn. Auk þess er ræðumennska þjálfuð með ýmsum aðferðum.

Skimanir og próf

Til að fylgjast með framförum nemenda og greina hvort grípa þurfi til sértækra aðgerða er nauðsynlegt að meta stöðu hvers nemanda með reglulegu millibili. Stöðupróf í lestri og lesskilningi eru tekin nokkrum sinnum á ári til að meta stöðuna og greina hvort um eðlilegar framfarir er að ræða.

Hraðlestrarpróf

Hraðlestrarpróf eru lögð fyrir tvisvar til þrisvar yfir veturinn. Viðmið Grunnskóla Hornafjarðar um leshraða eru lögð til grundvallar þegar metið er hvort einstakir nemendur þurfi á sérúrræðum að halda.

Leið til læsis - lesskimun

Leið til læsis er stöðluð lesskimun fyrir börn við upphaf skólagöngu til að kanna stöðu þeirra í læsi og forsendur þeirra til lestrarnáms. Athuguð er staða málproska, hljóðkerfisvitundar og stafabekkingar nemenda. Niðurstöður skimunarinnar nýtast svo við skipulagningu lestrarkennslunnar. Skimuninni er svo fylgt úr hlaði með ítarlegum kennsluleiðbeiningum, fræðslu um lestur og þróun hans ásamt gagnreyndum kennsluaðferðum og hugmyndum að bekkjarskipulagi. Byggt er á hugmyndafræði snemmtækrar íhlutunar og kennurum leiðbeint sérstaklega með hvernig hægt er að taka á vanda þeirra barna sem lenda í áhættuhópi.

Orðarún - lesskilningur

Orðarún er staðlað lesskilningspróf ætlað nemendum í 3. - 8. bekk grunnskólans. Tvö próf eru fyrir hvern árgang. Hvert próf samanstendur af tveimur textum og fylgja tíu fjölvalsspurningar eða fullyrðingar hvorum texta. Prófspurningar reyna í stórum dráttum á ferns konar færni:

- að greina staðreyndir sem koma fram í texta, orðréttar eða umorðaðar
- að draga ályktanir af því sem ekki er sagt berum orðum í texta
- að átta sig á meginefni texta
- að útskýra orð og orðasambönd

Prófinu er ætlað að vera leiðbeinandi um næstu skref fyrir nemendur í námi. Sjá nánar í handbók prófsins.

Logos lesskimun

Logos er greiningartæki til að greina lestrarerfiðleika hjá börnum, unglingum og fullorðnum. Í Grunnskóla Hornafjarðar er Logos-skimun lögð fyrir alla nemendur í 3., 6. og 9. bekk. Niðurstöður skimananna eru notaðar til að skipuleggja og einstaklingsmiða lestrarnámið. Einstaka barn fer í frekari lestrargreiningu sé talin þörf á því. Fyrir lok grunnskóla er lögð áhersla á að öll börn með dyslexíu séu með nýlega lestrargreiningu sem nýtist þeim í áframhaldandi námi.

Lestrarmenning

Eitt mikilvægasta verkefni skóla er að skapa lestrarmenningu sem ýtir undir jákvætt viðhorf til lestrar. Í Grunnskóla Hornafjarðar eru margvíslegar leiðir farnar í þeim tilgangi t.d. höfundaheimsóknir í samvinnu við Menningarmiðstöð Hornafjarðar, upplestur kennarar, umræður um bókmenntir, tveggja vikna lestrarátak ásamt mörgu öðru. Nokkur verkefni hafa fest sig í sessi og hér eru talin upp þau helstu sem unnin eru í skólanum en að auki er margt annað gert til að stuðla að sterkri lestrarmenningu. Svona verkefni eru í sífelldri þróun og eðlilegt að ný verkefni skjóti upp kollinum og önnur detti út í staðinn.

Yndislestur

Nemendur í 2. – 10. bekk Grunnskóla Hornafjarðar fá daglega yndislestrarstund sem varir í 10 -20 mínútur. Þar lesa þeir bækur að eigin vali en einnig eru nemendur hvattir til að stunda yndislestur heima.

Nestislestur

Nestislestur er mikilvægur liður í að efla lestrarmenningu skólans en þá lesa kennarar bókmenntir fyrir nemendur á meðan þeir njóta ávaxtabítans. Nestislestur er notaleg stund sem getur vakið áhuga nemenda á lestri fleiri bóka um sömu sögupersónur eða eftir sama rithöfund.

Sumarlestur

Skólinn hvetur nemendur til að lesa yfir sumartímann til þess að missa ekki niður þá lestrarfærni sem náðst hefur yfir veturinn. Á vorin fá nemendur, á yngsta- og miðstigi, skráningarform til þess að halda utan um lesturinn. Bókasafn Hornafjarðar hefur efnt til sumarlesturs sem fer af stað eftir að skóla lýkur á vorin. Skólinn hvetur nemendur til að taka þátt í verkefninu en því lýkur um það leyti sem skólar hefjast.

Hlutverk skólabókasafns

Skólabókasafnið gegnir mikilvægu hlutverki í skólastarfinu. Skólabókasafnið er miðstöð lestrarmenningar skólans og hlutverk þess er að vinna að því að bæta viðhorf nemenda til lestrar og gera þá virkari í eigin lestrarnámi. Skólabókasafnið er opið nemendum á opnunartíma skólans en á yngsta- og miðstigi eiga nemendur einnig fastan tíma á bókasafninu. Í föstu tímunum les bókavörður fyrir nemendur, kynnir nýjar bækur og unnin eru ýmis verkefni.

Einn bekkur ein bók

Í 4.-7. bekk les hver bekkur ákveðna bók. Unnin eru verkefni samhliða og verkefnaskil eru í formi framsagnar. Sama fyrirkomulag er í 8.-10. bekk en þar fá nemendur tækifæri til að bera saman lestrarupplifun sína. Verkefnaskil eru margvísleg, bæði munnleg og skrifleg.

Bókaormar á bókasafni

Bókaormar er verkefni í 1. - 6. bekk sem gengur út á það að tekin er staðan á útlánum nokkrum sinnum yfir skólaárið og athugað hverjir eru að lesa flestar bækur hverju sinni. Þeir nemendur sem mest lesa fá mynd af sér á bókaormavegginn.

Viðauki

Lestraráætlanir í 1. – 10. bekk

Lestraráætlun fyrir 1. bekk

Viðmið um árangur er **25 > orð á mínútu, 10-60 atkv á mín** í lok vetrar.

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesa heima og í skóla daglega eftir að barn hefur fengið lestrarbók.	Umsjónarkennari Foreldrar	Lestrarvinir Stuðningsfulltrúi	25. ág. – 1. júní	Sjónrænn orðaforði A1 í jan og A2 í maí Lesfimi A1 í jan og maí.	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði.
Allir	Lesið fyrir börnin.	Umsjónarkennari	Bókasafnstímar.	25. ág. – 1. júní		Efla áhuga, hlustunarskilning, orðaforða.
Allir	Lestraráttak	Umsjónarkennari		19. – 30. okt 5. – 20. apríl sameiginlegt		Auka leshraða, skilning og orðaforða
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/ leiklistarkennari		25. ág – 1. júní		Efla færni nemenda í að tjá sig fyrir framan aðra, aukið sjálfstraust.
Allir	Samlestur	Umsjónarkennari		25. ág – 1. júní		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Leið til læsis	Sérkennari		September	Leið til læsis	Staðsetur nemenda hvað varðar lestrarfærni
Allir	Sjónræn orð	Umsjónarkennari	Gera orð sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní		Efla málskilning og orðaforða

Lestraráætlun fyrir 2. bekk

Viðmið um árangur eru **35-47 orð á mínútu, 50-100 atkvæði á mínútu** í lok vetrar

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesna heima og í skóla daglega	Umsjónarkennari Foreldrar	Lestrarvinir Stuðningsfulltrúi	25. ág. – 1. júní	Sjónrænn orðaforði B1 fyrir áramót. B2 eftir áramót. Lesfimi A1 í sept. B1 í nóv. og feb. B2 í maí. Umsjónarkennari/sérkennari	Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní	Fylgst með í yndislestrarstundum, 3x í viku.	Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Umsjónarkennari		Frá jan. - maí		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Lestraráttak	Umsjónarkennari		19. - 30. okt 5. – 20. apríl sameiginlegt		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/ leiklistarkennari		25. ág. – 1. júní		Efla færni nemenda í að tjá sig fyrir framan aðra, aukið sjálfstraust.
Allir	Lesið fyrir börnin	Umsjónarkennari	Bókasafnstímar	25.ág – 1. júní		Efla áhuga, hlustunarskilning og orðaforða

Allir	Samlestur	Umsjónarkennari		25.ág – 1. júní		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Lesskilningur	Umsjónarkennari		25.ág – 1. júní	Kannanir	Auka skilning og orðaforða.
Allir	Leið til læsis	Sérkennari		September	Leið til læsis	Staðsetur lestrarfærni nemenda
Allir	Stafsetning (5-10 orð á viku)	Umsjónarkennari			Stafsetningarpróf	Bæta stafsetningu
Allir	Stafsetningarmiðar sem fylgja heimalestrarbókum	Nemendur og foreldrar		25.ág – 1.júní		Bæta stafsetningu
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera orð sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málskilning og orðaforða

Lestraráætlun fyrir 3. bekk

Viðmiðmið um árangur eru **47-78 orð á mínútu, 100-160 atkvæði á mínútu** í lok vetrar

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesið heima og í skóla daglega	Umsjónarkennari Foreldrar	Lestrarvinir Stuðningsfulltrúi	25. ág. – 1. júní	Sjónrænn orðaforði C1 fyrir áramót. C2 eftir áramót. Lesfimi B2 í sept. C1 í nóv. og feb. C2 í maí. Umsjónarkennari/sérkennari	Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní	Fylgst með í yndislestrarstundum, 1x í viku.	Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Umsjónarkennari		Frá jan - mars	Lesskilningspróf í nóv og maí - Orðarún	Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Lestraráttak	Umsjónarkennari		19. – 30. okt 5. – 20. apríl sameiginlegt		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/ leiklistarkennari		25.ág – 1. júní		Efla færni nemenda í að lesa upphátt – Tjáning og miðlun
Allir	Samlestur	Umsjónarkennari		25.ág – 1. júní		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Lesið fyrir börnin	Umsjónarkennari	Bókasafnstímar	25.ág – 1. júní		Efla áhuga, hlustunarskilning og orðaforða

Allir	Lestrarkassinn	Umsjónarkennari		25.ág – 1. Júní	Kannanir. Orðarún í feb og maí.	Auka skilning og orðaforða.
Allir	Logos	Sérkennari		Janúar	Lesskimunin Logos	Skima nemendur sem eiga í erfiðleikum í lestrarfærni
Allir	Leið til læsis	Sérkennari		September	Leið til læsis	Staðsetur nemenda hvað varðar lestrarfærni
Allir	Stafsetning (10-15 orð á viku). Lestur og stafsetning (sóknarskrift).	Umsjónarkennari			Stafsetningarpróf	Bæta stafsetningu
Allir	Stafsetningarmiðar sem fylgja heimalestrarbókum	Nemendur og foreldrar		25.ág – 1.júní		Bæta stafsetningu
Allir	Ritun (a.m.k. ein ritun á viku)	Umsjónarkennari			Sjá ritunarferla	Bæta ritun
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera hugtök sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málskilning og orðaforða
Í janúar er lögð fyrir Logos skimun. Útbúa þarf viðbragðsáætlun fyrir þá nemendur sem eru undir viðmiði (30 í hundraðsröðun).						

Lestraráætlun fyrir 4. bekk

Viðmið um árangur eru **79-97 orð á mínútu, 160-200 atkvæði á mínútu** í lok vetrar

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesið heima og í skóla daglega	Umsjónarkennari Foreldrar	Lestrarvinir Stuðningsfulltrúi	25. ág. – 1. júní	Raddlestrarpróf (hraðlestrarpróf) 4x yfir veturinn. Umsjónarkennari/sérkennari	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní		Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Umsjónarkennari	Notað í öðrum fögum líka	Jan. - mars	Lesskilningspróf í nóv. Orðarún feb. og maí	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði.
Allir	Samlestur	Umsjónarkennari		25. ág – 1. júní		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Mínútspjöld (10 dagar)	Umsjónarkennari		1x á skólaárinu	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Lestraráttak (tvær vikur)	Umsjónarkennari		19.-30. Okt. 5. – 20. apríl. Sameiginlega í bæði skiptin.	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Lesið fyrir börnin	Umsjónarkennari	Bókasafnstímar	25. ág – 1. júní		Efla áhuga, hlustunarskilning og orðaforða
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/		Nóv. -maí	Framsagnarmat	Efla færni

	Litla upplestrarkeppnin	leiklistarkennari				nemenda í að lesa upphátt – Tjáning og miðlun
Allir	Lestrarkassinn	Umsjónarkennari		Reglulega yfir skólaárið	Lesskilningspróf í nóv. Orðarún feb. og maí	Auka skilning og orðaforða
Allir	Leið til læsis	Sérkennari		September	Leið til læsis	Staðsetur nemenda hvað varðar lestrarfærni
Allir	Stafsetning (10-15 orð á viku)	Umsjónarkennari			Stafsetningarpróf	Bæta stafsetningu
Allir	Ritun (a.m.k. ein ritun á viku) Nýta matsviðmiðin úr samræmduprófunum.	Umsjónarkennari			Ritunarpróf – Matsviðmið sambærileg þeim sem eru notuð í samræmdum prófum	Bæta ritun
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera hugtök sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málskilning og orðaforða

Lestraráætlun fyrir 5. bekk

Viðmið um árangur eru **98-130 orð á mínútu, 200-260 atkvæði á mínútu** í lok vetrar

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesið heima og í skóla daglega	Umsjónarkennari Foreldrar	Lestrarvinir Stuðningsfulltrúi	25. ág. – 1. júní	Raddlestrarpróf (hraðlestrarpróf) 4x yfir veturinn. Umsjónarkennari/sérkennari	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní		Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Samlestur	Umsjónarkennari		25. ág – 1. júní		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Umsjónarkennari	Notað í öðrum fögum líka	Jan. - mars	Lesskilningspróf í nóv. Orðarún feb. og maí	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði.
Allir	Mínútspjöld (10 dagar)	Umsjónarkennari		1x á skólaárinu	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Lestraráttak (tvær vikur)	Umsjónarkennari		19.-30. okt 5. – 20. apríl. Sameiginlega í bæði skiptin.	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Lesið fyrir börnin	Umsjónarkennari	Bókasafnstímar	25. ág – 1. júní		Efla áhuga, hlustunarskilning og orðaforða
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/ leiklistarkennari			Framsagnarmat	Efla færni nemenda í að lesa

						upphátt – Tjáning og miðlun
Allir	Lestrarkassinn	Umsjónarkennari		Reglulega yfir skólaárið	Lesskilningspróf í nóv. Orðarún feb. og maí	Auka skilning og orðaforða
Allir	Stafsetning (10-15 orð á viku)	Umsjónarkennari			Stafsetningarpróf	Bæta stafsetningu
Allir	Ritun (a.m.k. ein ritun á viku) Nýta matsviðmiðin úr samræmduprófunum.	Umsjónarkennari			Ritunarpróf – Matsviðmið sambærileg þeim sem eru notuð í samræmdum prófum	Bæta ritun
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera hugtök sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málskilning og orðaforða

Lestraráætlun fyrir 6. bekk

Viðmiðmið um árangur eru **130-150 orð á mínútu, 260-300 atkvæði á mínútu** í lok vetrar

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesið heima og í skóla daglega	Umsjónarkennari Foreldrar	Lestrarvinir Stuðningsfulltrúi	25. ág. – 1. júní	Raddlestrarpróf (hraðlestrarpróf) 4x yfir veturinn. Umsjónarkennari/sérkennsla	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní		Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Samlestur	Umsjónarkennari		25. ág – 1. júní		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Umsjónarkennari	Notað í öðrum fögum líka	12 vikur á skólaárinu	Lesskilningspróf í nóv. Orðarún feb. og maí	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði.
Allir	Mínútspjöld (10 dagar)	Umsjónarkennari		1x á skólaárinu	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Lestraráttak (tvær vikur)	Umsjónarkennari		19.-30. okt 5. – 20. apríl. Sameiginlega í bæði skiptin.	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Lesið fyrir börnin	Umsjónarkennari	Bókasafnstímar	25. ág – 1. júní		Efla áhuga, hlustunarskilning og orðaforða
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/ leiklistarkennari			Framsagnarmat	Efla færni nemenda í að lesa

						upphátt – Tjáning og miðlun
Allir	Lestrarkassinn			Reglulega yfir skólaárið	Lesskilningspróf í nóv. Orðarún feb. og maí	Auka skilning og orðaforða
Allir	Logos	Sérkennari		Október	Logos skimun	Skima nemendur sem eiga í erfiðleikum í lestrarfærni
Allir	Stafsetning (10-15 orð á viku)	Umsjónarkennari			Stafsetningarpróf	Bæta stafsetningu
Allir	Ritun (a.m.k. ein ritun á viku) Nýta matsviðmiðin úr samræmduprófunum.	Umsjónarkennari			Ritunarpróf – Matsviðmið sambærileg þeim sem eru notuð í samræmdum prófum	Bæta ritun
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera hugtök sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málskilning og orðaforða
Í október er lögð fyrir Logos skimun. Útbúa þarf viðbragðsáætlun fyrir þá nemendur sem eru undir viðmiði (30 í hundraðsröðun).						

Lestraráætlun fyrir 7. bekk

Viðmiðmið um árangur eru **260-300 atkvæði á mínútu** í lok vetrar

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesi heima og í skóla daglega	Umsjónarkennari Foreldrar	Lestrarvinir Stuðningsfulltrúi	25. ág. – 1. júní	Raddlestrarpróf (hraðlestarpróf) 3 -4yfir veturinn. 1x fyrir þá sem eru yfir 300 atkv. Umsjónarkennari/sérkennsla	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní	Lestrarmiði -	Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Samlestur	Umsjónarkennari		25.ág – 1. júní		Auka leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Umsjónarkennari	Notað í öðrum fögum líka	Frá jan - mars	Lesskilningspróf í nóv og maí - Orðarún	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði.
Allir	Lestrarkassinn	Umsjónarkennari		15.-30. jan.	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Lestraráttak (tvær vikur)	Umsjónarkennari		19.-30. okt 5.- 20. apríl. Sameiginlega í bæði skiptin.	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Framsögn Legóverkefnið og stóra upplestrarkeppnin.	Umsjónarkennari/ kennarar		25.ág – 1. júní	Matsblöð á malbjorg.is Framsögn í kynningum verkefna. (Legó, Trúabragðafræði) Videoblogg	Efla færni nemenda í að lesa upphátt – Tjáning og miðlun
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera hugtök sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málaskilning og orðaforða

Lestraráætlun fyrir 8. bekk

Viðmið um árangur eru **300 - 350 atkvæði á mínútu** í lok vetrar

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesna heima og í skóla daglega	Umsjónarkennari Foreldrar	Lestrarvinir Stuðningsfulltrúi	25. ág. – 1. júní	Raddlestrarpróf (hraðlestarpróf) 3 x yfir veturinn umsjónarkennari/sérkennari	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní	Lestrarmiði -	Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Allir kennarar		Frá jan – mars Ísl. og samf.fr. í jan nátt. og enska í feb stæ. og danska í mars	Lesskilningspróf í nóv og maí -	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði.
Þeir sem ekki ná yfir 50% í Orðrún	Lestrarkassinn	Umsjónarkennari		Viðbrögð við niðurstöðum úr Orðrún	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning aukinn orðaforði
Allir	Lestraráttak (tvær vikur)	Umsjónarkennari		19.-30. okt 5. – 20. apríl. Sameiginlega í bæði skiptin.	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/kennarar	kjörbókakynningar Samfélagsfræðiverkefni	25. ág. – 1. júní	Framsagnarpróf allir 1-2X yfir veturinn	Efla færni nemenda í að lesa upphátt – Tjáning og

						miðlun
Allir	Hraðlestrarefni 4 – 5 vikur	Umsjónakennarar	Lestu nú kaflar 1 – 10	sep. – okt.	Hraðapróf sem fylgja. Skráning á framförum.	
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera hugtök sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málskilning og orðaforða

Lestraráætlun fyrir 9. bekk

Viðmið um árangur eru **300-350 atkvæði á mínútu** í lok vetrar

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesi heima og í skóla daglega – Þeir sem lesa undir 250 atkv. lesa upphátt	Nemandi Umsjónarkennari Foreldrar		25. ág. – 1. júní	Raddlestrarpróf (hraðlestarpróf) 3 x yfir veturinn umsjónarkennari/sérkennari Lestrarmiði	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní	Lestrarmiði -	Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Allir kennarar Umsjónakennarar velja í pör.		Frá jan – mars Ísl. og samf. fr. í jan nátt. og enska í feb stæ. og danska í mars	Lesskilningspróf í nóv og maí -	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði.
Allir	Lestraráttak (tvær vikur)	Umsjónarkennari		19.-30. okt 5. – 20. apríl. Sameiginlega í bæði skiptin.	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/kennarar	Framsögn á ritunarverkefni/eigin texta		Framsagnarpróf allir 1-2X yfir veturinn	Efla færni nemenda í að lesa upphátt – Tjáning og miðlun
Allir	Hraðlestrarnám-skeið - Lestu Nú kaflar 11 – 20	Umsjónakennari		nóv. – des. 4 – 5 vikur	Framfarir samkvæmt skráningum og framfarapróf	Að auka leshraða og lesskilning.
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera hugtök	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málaskilning

			sýnileg í skólastofunni			og orðaforða
Tvítýngd börn	Vinna með hugtök					

Lestraráætlun fyrir 10. bekk –

Viðmið um árangur eru **300-350 atkvæði á mínútu** í lok vetrar

	Hvað	Hverjir	Viðbót	Tímabil	Mat	Markmið
Allir	Lesi heima og í skóla daglega – Þeir sem lesa undir 250 atkv. lesa upphátt	Nemandi Foreldri Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní	Raddlestrarpróf (hraðlestarpróf) 3 yfir veturinn. 1x fyrir þá sem eru yfir 300 atkv. Umsjónarkennari/sérkennari Lestrarmiðar	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði
Allir	Yndislestur	Umsjónarkennari		25. ág. – 1. júní	Lestrarmiði -	Auka ánægju af lestri, leshraða, skilning og orðaforða.
Allir	Pals	Allir kennarar		Frá jan – mars Ísl. og samf.fr. í jan nátt. og enska í feb stæ. og danska í mars	Lesskilningspróf í nóv og maí	Auka leshraða og skilning. Aukinn orðaforði.
Allir	Málefli	Umsjónakennari		Eftir þörfum	Framfarir eftir því hvort menn komast milli stiga	Auka lesskilning og málfræðikunnáttu
Allir	Lestraráttak (tvær vikur)	Umsjónarkennari		19.-30. okt 5. – 20. apríl	Raddlestrarpróf	Auka leshraða og skilning
Allir	Framsögn	Umsjónarkennari/ Kennarar			Framsagnarpróf allir að vori 1-2X yfir veturinn	Efla færni nemenda í að lesa upphátt – Tjáning og miðlun
Allir	Hugtök	Allir kennarar	Gera hugtök sýnileg í skólastofunni	25. ág. – 1. júní	Námsmat almennt	Efla málskilning og orðaforða

Áherslur í lestrarkennslu

Áherslur í lestrarkennslu	1. bekkur	2. bekkur	3. bekkur	4. bekkur	5. bekkur	6. bekkur	7. bekkur	8. bekkur	9. bekkur	10. bekkur
Leið til læsis										
Unnið með lesskilning										
Lesfimi										
Upplestur fyrir kennara										
Heimalestur upphátt og í hljóði										
Kennari les fyrir nemendur										
Lestraráttak										
Framsögn										
Sjónrænn orðaforði og hugtakaskilningur										
Yndislestur										
Paralestur (PALS)										
Samlestur										
Upplestrarkeppnir										
Mat á lestri										
Hraðlestrarpróf										

Framsagnarpróf										
Lesskilningspróf										
LOGOS										
Samræmd próf										

Viðmið í lestri í Grunnskóla Hornafjarðar

1. Bekkur	meira en 25 orð á mín	10-60 atkvæði á mín
2. Bekkur	25-47 orð á mín	60-100 atkvæði á mín
3. Bekkur	47-78 orð á mín	100-160 atkvæði á mín
4. Bekkur	78-97 orð á mín	160-200 atkvæði á mín
5. Bekkur	97-130 orð á mín	200-260 atkvæði á mín
6. Bekkur	130-150 orð á mín	260-300 atkvæði á mín
7. Bekkur		260-300 atkvæði á mín
8. Bekkur		300-350 atkvæði á mín
9. Bekkur		300-350 atkvæði á mín
10. Bekkur		300-350 atkvæði á mín